

VA-Profilen: Göte Sernbo

Originalpublicering 2009-12-05

[Klammerparenteser visar länkar till anknyttande artiklar]

Eber Ohlsson

Projektör Göte Sernbo på VA SYD har skrivaren av dessa rader känt länge, och inte minst hans pappa John Sernbo, som pennföraren kom att arbeta mycket tillsammans med när skribenten 1968 började på dåvarande Malmö vatten- och avloppsverk. Det som intierade intervjun var kunskapen om att Göte troligen är den ende på VA SYD, som har bott på tre vattenverk.

Göte från Göteborg

Göte är född den 3 mars 1945 i Göteborg, när hans pappa där tjänstgjorde på marinens ubåtar och hans mamma Majlise var hemma för att ta hand om Göte, hans storebror och lillasyster. Om hans namn har koppling till födelseorten är obekant.

Falsterbo

Göteborg var dock inte hemmahamn för släkten. Hans mamma var född i Tammerfors, men hennes släkt kom från Skellefteå, medan pappa Johns släkt i flera århundraden bott i Falsterbo. Eftersom

Göte Sernbo

odlingsbetingelserna i Falsterbo inte var de bästa, kom den manliga delen att syssla med sjöfart. Inte sällan seglade de till England, för att därifrån ta hyra på skepp till fjärran länder. Släkten hette länge Svensson, men några av dem bytte till Sernbo före andra världskriget.

Dykare

Världskriget kom också att mycket påverka John Sernbo, eftersom han var djuphavsdykare i marinen. Inte minst olyckan med ubåten Ulven, där han var med och sökte efter den, påverkade troligen Johns hälsa. Under sin sista år på VA-verket gick han ner till halvtid och slutade också i förtid.

Göte berättar att när pappan efter sin pensionering fick hjärtinfarkt och sedan vaknade upp på sjukhuset, så var den första frågan om kriget var över. Göte tror att andningshjälpens ljud av pappan associerades till dykarens andning.

Vomb

Familjens kontakt med VA-verket började då pappa John fick anställning som maskinist på vattenverket i Vomb 1948. När de hade sålt sitt hus i Göteborg fick bohaget ta järnvägen över Kävlinge till hållplatsen Våmbsjön, norr om Vombsjön. Häriifrån blev det biltransport till den nya tjänstebostaden, nr 3 i raden av 5 villor. [Segla på land: eber.se/bland/landsegling.htm]

John Sernbo på Botildenborgstornet.

Raby 2 på Vombverket vid juletid 1969. Ingenjör John Sernbo och schaktmästare Knut Fogelberg. John Sernbo var centralt placerad med ansvar för driftavdelningens maskin- och byggnadsunderhåll. Gården Raby 2 var schaktmästarkontor och Saab 95 schaktmästarens tjänstebil.

Alla husen var i 1½ plan med både källare och stora trädgårdar. Den låga lönen på vattenverket kunde här kompenseras med grönsaksodling och för den skull också med att ha höns. I en tid då frysar inte var allmänna, användes de klassiska konserveringsmetoderna. Det förekom också att halva grisar köptes och tillagades. [[Bo nära vattnet: eber.se/bland/tjanstebostad.htm](http://eber.se/bland/tjanstebostad.htm)]

Ål

En gång blev det stort ålagille, när många ålar av misstag hade kommit in i intagspumpverket. John Sernbo tog hem några av dessa hala fiskar, och lade dem i badkaret inför ålberedningen påföljande dag. På morgonen återfanns dock ålarna på badrumsgolvet. Göte minns att det blev lite väl mycket ål på menyn tiden därefter.

En annan lönekomensation var de låga hyrorna och den förmånliga koksen (koksen kom nog från det av staden ägda gasverket). Det gick också att köpa ved av skogvaktaren. [[Fullmäktige spår om Vombspar: eber.se/bland/vombspar.htm](http://eber.se/bland/vombspar.htm)]

Hierarki

Den hierarki som på vattenverket fanns mellan chef och underlydande kom ofta också att återspeglas i relationen mellan fruarna, vilket innebar att relationerna mellan en del fruar kunde vara spända. Göte var själv åsyna vittne till när en sådan anta-

gonism mellan maskinmästarens fru och en maskinistfru kunde anta fysiska former.

Då det endast fanns en mindre butik inne i Vombs by, måste man bege sig till Veberöd för att kunna göra större inköp, men dit var det dock så långt att man måste använda något fordon. Det enda bilfordonet som fanns här var verkets tjänstebil, så för att göra inköp i Veberöd gällde det att komma överens med maskinmästaren Carl Nilsson och hans fru, och följa med när de så bestämde. [[Att krypa för överordnade: eber.se/bland/vomb-entresol.htm](http://eber.se/bland/vomb-entresol.htm)]

Familjen Sernbo hade avstått från att skaffa bil, eftersom pappa John bedömde att ett bilköp skulle bli ett hierarkiskt problem på verket. Det var först

Grevie vattenverk 2006.

Bulltofta vattenverk julafton 1995.

när han efter tre år fick en tjänst som maskinist på Grevie vattenverk, som bilköpet kunde förverkligas.

Grevie

Från det nybyggda huset i Vomb fick nu familjen flytta till en tjänstebostad i Grevie. Det var dock ett hus som saknade Vombhusens bekvämlighet, exempelvis sakades badrum och till en början fanns det bara det som kallas utedass. Då John Sernbo var fackligt aktiv, fick han dock till stånd en ombyggnad med toalett och bad inomhus.

Från Grevietiden minns Göte, att han följde med sin pappa ut till pumpverken. Släpringarna på de torruppställda motorerna, med en lång axel ner till pumpen, behövde ibland slipas för att få god kraftkontakt.

Skolstarten skedde i Nevishögs folkskola 1952, samma år som Nevishög var med och bildade Staffanstorps kommun. Det blev totalt sju år i denna kommun, med det sista året i enhetsskolan, grundskolans föregångare.

Bulltofta

1959 flyttade familjen för tredje gången, nu till Bulltofta vattenverk. Lägenheten fanns i maskinisthuset, som hade byggts vid förra sekelskiftet, så golvet var lite skevt. Lägenheten hade toalett, men badet fanns i vattenverkets maskinhus.

Flyttningen innebar också att Göte bytte skola, denna gång till Johannesskolan i Malmö. Här började han i åttonde klass i något som kallades Färg och Form, eftersom han ville syssla med konstnärlig verksamhet. Föräldrarna och syskonen ville

att han skulle gå en teknisk utbildning, men Göte ville annorlunda. Han hade bött på verken och sett hur tråkigt det var att arbeta på vattenverket.

Forum

Efter skolan började han att arbeta inom den grafiska industrin, påverkad av sin farbror, som arbetade inom detta gebit. Han gick även på målarskolan Forum, och en tavla han gjorde där, hängde många år i Bulltoftaverkets maskinhall. Det är inte bekant om han gjorde några tavlor under sin tid på detta verk.

Göte Sernbo 2009.

Konstnärsliv är nog bra, men pekuniärt är det en svår levnadsform, så därför blev det till sist så att han började läsa på Pauliskolan, och liksom sin pappa få en maskiningenjörsexamen.

Bulltofta igen

Det slumpades sig så, att han 1978 såg en annons i dagstidningen om ett maskinistvikariat på Bulltofta vattenverk. Han sökte tjänsten efter att först ha frågat chefen för Bulltoftaverket, förste maskinmästaren Knut Johansson om möjligheterna att få ett sådant vikariat. Inför tillsättningen blev han grundligt intervjuad av överingenjör Per Ansner och kontorsföreståndare Sven Malmström. Det visade sig att det endast fanns två sökande till tjänsten, och då Göte var den mer kvalificerade, fick han vikariatet.

Maskinisttjänsten gällde övervakning av vattenverket och ledningsnätet, samt avloppspumpstationerna och de båda avloppsreningsverken under icke dagtid. Tjänsten innebar också att arbeta på obekvämt arbetstid i treskift. [[Nytt lyft för Bulltofta: eber.se/bland/buvombygg1989.htm](http://nytt.lyft.för.Bulltofta.eber.se/bland/buvombygg1989.htm)]

Göte minns att Knut Johansson var urtypen för en god maskinmästare. Han gjorde i god tid förberedelser för att undvika kommande problem och var lugn om problem ändå uppstod.

Projektör

Efter det att treskiftet slopats på Bulltoftaverket 1993, fick Göte erbjudande om att tillsammans med Bruno Berggren göra en inventering av fettavskiljarna i staden, och sedan skriva in uppgifterna i VABAS. [[Synd: eber.se/bland/synd.htm](http://synd.eber.se/bland/synd.htm)]

Så småningom blev Göte projektör och fick även från Jan Schön överta uppdraget att bekämpa råttbeståndet i ledningsnätet. En intressant aspekt är att Göte spelar tvärflojt, däremot har han inte hittills fått möjlighet att göra ett studiebesök i Hameln. Han påstår att hans flöjtspel inte är av sådan kvalitet att råttorna skulle följa honom, utan de skulle i stället ta till flykten.

Susan

Göte är sedan många år gift med Susan, en språklärare från Folkstone i England, som har en engelsk mamma och en skotsk pappa. Flera språk är det även i Götes och Susans hem, då hon liksom deras dotter hemma talar engelska, medan Göte och deras son talar skånska.

Göte vistas fortfarande tidvis i Falsterbo, då familjen här har kvar en badhytt. Med tanke på de förväntade havsnivåhöjningarna, så kommer kanske Göte likt sina förfäder att bli sjöfarare och en dag segla iväg i sin badhytt.

Målning av Göte Sernbo.